
МЕДИЧНА ОСВІТА

© Воронич-Семченко Н. М., Гуранич Т. В., Кривенький Т. П., Гуранич С. П.

УДК 378.147+614.253.4+616.314

*Воронич-Семченко Н. М., Гуранич Т. В., Кривенький Т. П.,
Гуранич С. П.*

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет»

(м. Івано-Франківськ)

guranichtanja@ukr.net

Вступ. Реформування системи освіти України та сучасні тенденції світової інтеграції зводять проблему розвитку конкурентоспроможного фахівця в ранг пріоритетних завдань. Тому велике значення набуває впровадження інноваційних методів навчання, які вважають більш ефективним засобом опанування сучасних технологій, підвищення ефективності вивчення наукової інформації та якості знань, формування життєвої та професійної компетентності сучасних студентів. Тому заслуговує на увагу метод конкретних випадків або кейс-метод [1,5]. В основу кейс-методу у вищій школі лягли концепції розвитку розумових здібностей особистості. Його суть полягає у використанні конкретних випадків (ситуацій, історій, тексти яких називаються «кейсом») для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу дисципліни [2]. Цінність кейс-методу полягає в тому, що він одночасно відображає не тільки практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс попередньо набутих теоретичних знань, який необхідно засвоїти при вирішенні цієї проблеми, а також вдало поєднує навчальну, аналітичну і виховну діяльність, що безумовно є дієвим та ефективним у реалізації сучасних завдань системи освіти [3,4].

Основна частина. Однією із поширених проблем на стоматологічному факультеті є низький інтерес студентів до вивчення тих дисциплін, які, на їхню думку, не пов'язані з майбутньою роботою лікаря-стоматолога. Тому з метою урізноманітнення навчального процесу на кафедрі фізіології ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет» було запропоновано використання кейс-методу на стоматологічному факультеті, у тому числі в організації самостійної роботи. Цікавим інноваційним моментом стало поєднання теоретичної підготовки з наступною можливістю практичного застосування набутих базових знань на консультативних заняттях. Прикладом такого заняття стало поглиблене вивчення механізмів підтримання кальцієвого гомеостазу та його порушень.

Теоретичний етап включав заочну частину – самостійне позааудиторне вивчення проблеми, та очну – консультативне заняття, яке проводили у на-

вчально-практичному центрі «Фізіологія» на однойменній кафедрі університету. На консультативному занятті студентів розділили на уявних пацієнтів та лікарів. Студенти-пацієнти описували клінічну симптоматику при гіпер- та гіпокальціємії, а студенти-лікарі повинні були точно вказати патологію та детально пояснити механізм виникнення того чи іншого симптому. Практичний етап проводився на базі навчально-практичного центру «Стоматологія» кафедри стоматології Інституту післядипломної освіти ІФНМУ, де студенти наглядно могли оцінити стан ротової порожнини та зубів реальних пацієнтів із макроелементним дисбалансом. Після цього майбутні стоматологи самостійно поглиблено вивчали виявлені зміни та з'ясовували механізми встановлених порушень. Важливим моментом є те, що студенти прагнуть пояснити можливі причини та механізми виникнення виявлених симптомів, базуючись на теоретичних фізіологічних знаннях. Зокрема, дефіцит кальцію, у першу чергу, зумовлює порушення електрофізіологічних процесів на клітинних мембранах, оскільки бере участь у виникненні потенціалу дії. Саме збільшення швидкості проведення нервового імпульсу служить причиною зростання нервово-м'язової збудливості. Не менш вагомим є одночасне збільшення вмісту калію, що також підвищує збудливість гладкої та поперечно-позмускулової мускулатури й зумовлює виникнення судомних скорочень. На даному етапі студенти відтворюють механізм виникнення потенціалу дії, його фази, закони проведення збудження по нервових волокнах та механізм скорочення м'язів. Така внутрішньо-предметна інтеграція відіграє важливу роль для мобілізації раніше засвоєної теоретичної інформації та розвиває у студентів клінічне мислення. Необхідно зазначити, що актуальним для студентів-стоматологів є з'ясування причин змін зубощелепної системи. Відомо, що тверді тканини зуба містять мінеральні солі, до складу яких в основному входить гідроксипатит кальцію. Відповідно, при дефіциті кальцію в організмі зменшується його поступлення і до тканин зубів, що проявляється їх підвищеним руйнуванням. Тому ми пропонуємо студентам самостійно вивчати можливі методи діагностики, шляхи лікування та

профілактики даних порушень, акцентуючи увагу саме на органах ротової порожнини.

Висновок. Сутність кейс-методу полягала в організації самостійної діяльності студентів у штучно створеному професійному середовищі, яке дає можливість поєднати теоретичну підготовку та практичні вміння, необхідні для майбутньої професійної діяльності. Студенти мали змогу осмислити ситуації професійної діяльності, які передбачають необхідність вирішення конкретної клінічної проблеми. У процесі виконання поставленого завдання майбутні стоматологи змушені актуалізувати необхідний для цього комплекс засвоєних теоретичних знань. Апробування комунікативних здібностей в ході дискусії дає можливість кожному учаснику виявити свої

слабкі сторони та стимулювати бажання працювати в напрямку вдосконалення власних знань і вмінь.

Використання такої форми роботи дає можливість проявити ініціативу, відчутти самостійність під час засвоєння теоретичних знань, а головне, оволодіти практичними навичками. Аналіз ситуацій суттєво впливає на їх професійний рівень, сприяє формуванню інтересу до майбутнього фаху, а це, у свою чергу, формує позитивну мотивацію до навчання. Ефективність кейс-методу полягає в тому, що він достатньо легко може бути поєднаний з іншими методами навчання. Його слід використовувати не замість, а в сукупності з класичними навчальними методиками не лише під час консультативних, а й на практичних заняттях.

Література

1. Бобохужаев Ш.И. Инновационные методы обучения: особенности кейс – стади метода обучения и пути его практического использования / Ш.И. Бобохужаев, З.Ю. Юлдашев. – Ташкент: IQTISOD-MOLYA, 2006. – 88 с.
2. Комліченко О.О. Використання інтерактивних методів в навчальному процесі та підсумковому контролі знань студентів / О.О. Комліченко, О.М. Цветкова // Інформаційні технології в освіті, науці та виробництві. – 2013. – № 3 (4). – С. 178-186.
3. Покушалова Л.В. Метод case-study как современная технология профессионально-ориентированного обучения студентов / Л.В. Покушалова // Молодой учёный. – 2011. – Т. 2, № 5. – С. 155-157.
4. Сурмін Ю.П. Метод аналізу ситуацій (Case study) та його навчальні можливості. Глобалізація і Болонський процес: проблеми і технології / Ю.П. Сурмін. — К.: МАУП, 2005. — 431 с.
5. Cotton D. Market Leader Upper — Intermediate Business English / D. Cotton, D. Falvey, S. Kent. – Longman: Pearson Education Limited, 2001. – 176 p.

УДК 378.147+614.253.4+616.314

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Воронич-Семченко Н. М., Гуранич Т. В., Кривенький Т. П., Гуранич С. П.

Резюме. Сучасні тенденції світової інтеграції зводять проблему розвитку конкурентоспроможного фахівця в ранг пріоритетних завдань. У зв'язку з цим, великого значення набуває впровадження інноваційних методів навчання. Застосування кейс-методу в організації самостійної роботи студентів дозволяє кожному учаснику виявити свої слабкі сторони та стимулює бажання працювати для вдосконалення власних знань і вмінь. Штучно створене професійне середовище дає можливість клінічно осмислити набуті під час самостійної позааудиторної роботи знання, та закріпити їх на практиці у навчально-практичних центрах.

Ключові слова: кейс-метод, самостійна робота, теоретична підготовка, практичні навички.

УДК 378.147+614.253.4+616.314

ИННОВАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ В ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ СТУДЕНТОВ СТОМАТОЛОГИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА

Воронич-Семченко Н. М., Гуранич Т. В., Кривенький Т. П., Гуранич С. П.

Резюме. Современные тенденции мировой интеграции сводят проблему развития конкурентоспособного специалиста в ранг приоритетных задач. В связи с этим, большое значение приобретает внедрение инновационных методов обучения. Применение кейс-метода в организации самостоятельной работы студентов позволяет каждому участнику проявить свои слабые стороны и стимулирует желание работать для совершенствования собственных знаний и умений. Искусственно созданная профессиональная среда дает возможность клинически осмыслить полученные во время самостоятельной внеаудиторной работы знания и закрепить их на практике в учебно-практических центрах.

Ключевые слова: кейс-метод, самостоятельная работа, теоретическая подготовка, практические навыки.

UDC 378.147+614.253.4+616.314

INNOVATIVE METHODS IN THE ORGANIZATION OF SELF-WORK OF STUDENTS OF STOMATOLOGICAL FACULTY

Voronych-Semchenko N. M., Guranych T. V., Kryvenkyu T. P., Guranych S. P.

Abstract. The reformation of educational system in Ukraine and modern trends of global integration, make the problem of the development of professionally capable specialist in the rank of priority tasks. That's why, the introduction of innovative teaching methods become more administrated. It is believed, that they are more effective means for acquirement of modern technology, increasing of study effectiveness of scientific information and quality of knowledge, formation of vital and professional competence of modern students. Case-method deserves for

attention due to it. In the base of case-method in higher school, lay concepts of the development of personal's mental abilities. Its essence means the usage of specific cases for common analysis, discussion or formation of student's decision from some chapter of discipline. The value of case-method is the simultaneous combination of practical problem and some complex of previously acquired theoretical knowledge from basic subjects. It successfully combines educational, analytical and training activity, that certainly is an effective and efficient implementation of modern problems of education.

One of the most popular problem on stomatological faculty is low interest of students to the study of that subjects, which, on their opinion, are not connected with their future work of dentist. That's why case-method was used in SHEI «Ivano-Frankivsk National Medical University» on the department of physiology for self-work of students of stomatological faculty. One of the interesting innovative moment in it was the combination of theoretical preparation from physiology with future ability of practical usage of that acquired knowledge during consultation lessons.

The example of such lesson was profound examination of mechanisms, that support calcium homeostasis and its disorders. Theoretical stage includes correspondence part – self-work extracurricular study of problem, and full-time – consultative lesson in educational and practical center «Physiology» on the cognominal department. During consultative lesson students were divided on imagined patients and doctors. Students-patients described clinical symptoms of hyper- and hypocalcemia, and students-doctors should exactly specify the pathology, and in detail explain the mechanism of the development of this or that symptom. Practical stage was conducted on the base of educational and practical center «Stomatology» of stomatology department of Institute of Postgraduate Education. The students had the ability to examine the state of oral cavity and teeth of real patients with macro element imbalance. After it, future dentists solely studied the found changes and explained the mechanisms of that violations. Students tried to explain all that changes based on theoretical physiological knowledge, and it is very important aspect.

The essence of case-method means the organization of student's self-work activity in artificial professional environment, that gives the ability to combine theoretical training and practical skills, which are necessary for their future professional practice. Students had the ability to realize the situations from real professional activity, and to analyze specific clinical problem. For this purpose the future doctors must actualize the complex of studied theoretical knowledge. The using of such form of study gives the ability to show initiative, to feel independence, and what is the main, to develop practical skills. The analysis of situation has significant influence on student's professional level, promotes the formation of interest to future profession, and this forms positive motivation to study.

The using of case-method during the self-work of students of stomatological faculty proves the expediency of its using together with another methods for increasing the efficiency of study in higher medical educational institutions. It should be used not instead, but together with classic teaching methods, not only during consultative, but also during practical lessons.

Keywords: case-method, self-work, theoretical training, practical skills.

Стаття надійшла 04.12.2016 року